

2017

rapportage kwaliteitszorg 2017

VERSIE 2.2 - DEFINITIEF

SWV PO DRIEGANG

Inhoud

Inleiding en kaderstelling	2
1. Gezamenlijke doelstellingen en ambities uit de jaarplannen per kamer worden beschreven. ...	3
Kamer EC Rotonde	3
Kamer RMNL	7
Kamer AWW	8
2. Kengetallen en verplichtingen:	9
3. Inspectieoordelen:	17
4. Risicoanalyse:	18
5. De ontwikkeling van de deskundigheid op het gebied van ondersteuning (pedagogisch en didactisch) van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.	19
De Regio-Academie in 2017	19
Overige nascholing en professionalisering	20
6. De ontwikkeling van de kwaliteit van:	21
7. Zelfevaluatie / kwaliteitsmeting per school:.....	26
8. Personeel:	28
9. Ouders:.....	29
10. Medezeggenschap:	31
11. Samenwerking met gemeenten en Jeugdhulp:	32
12. De verantwoording van de middelen die zijn overgedragen aan de scholen.....	35
13. Overige vragen die gesteld zijn	36
Bijlage 1: Welke scholen hebben de vragenlijst wel en niet ingevuld:	38

Inleiding en kaderstelling

In kalenderjaar 2017 is door het bestuur van Driegang het beleid met betrekking tot de kwaliteitszorg vastgesteld. Deze notitie is te vinden op: https://docs.google.com/document/d/1AsP-waj0oetjdpz9Rqz0d8g30uSPaE3CHINav-sTaU/edit?usp=sharing_eil&ts=5a9e46d2. Deze rapportage is een invulling aan de gegeven kaders en opdrachtstelling daarin.

In de beleidsnotitie zijn twaalf thema's benoemd waarop gerapporteerd is. De gegevens in deze rapportage zijn op de volgende manieren verkregen:

- Door het benaderen van functionarissen met een specifieke rol binnen Driegang. Dit zijn poortwachter dyslexie, de coördinator van de Regio-Academie en de managementassistente.
- Door het bevragen van de scholen van Driegang middels een digitale vragenlijst in de maand februari 2018.
- Door aanlevering van (adjunct-)coördinatoren.
- Door het downloaden van gegevens uit Grippa en Monpas. Beide systemen worden door alle scholen van Driegang gebruikt.

Bij elk (deel)thema staat aangegeven waar de data van vandaan zijn gekomen.

Met betrekking tot de vragenlijsten die door de scholen van Driegang zijn ingevuld:

Kamer	Aantal scholen	Aantal reacties	Percentage
EC Rotonde	41	38	93%
RMNL	35	35	100%
AWW	15	15	100%
Totaal	91	88	97%

De gemiddelde tijd die het invullen van een school heeft gekost is 14 minuten.

Begripsdefinitie

- Wanneer in deze rapportage gesproken wordt over *school* dan wordt hiermee een brinnummer bedoeld. Een brinnummer kan meerdere lesplaatsen hebben.

1. Gezamenlijke doelstellingen en ambities uit de jaarplannen per kamer worden beschreven.

De inhoud in deze paragraaf van deze rapportage is afkomstig uit de kamerplannen van 2017 van de drie kamers (paragraaf 3).

Kamer EC Rotonde

Startsituatie

In het ondersteuningsplan werd gesteld dat de basisscholen in vergelijking met landelijke verwijzingscijfers kwantitatief goed presteren. Verder werd aangegeven, dat Driegang geen actuele cijfers kon aangeven over thuiszitters.

Uit onderzoek bij de scholen van EC Rotonde blijkt, dat het deelnamepercentage van verwezen leerlingen uit de eigen scholen onder de 1% zakt voor SBO en SO tezamen. Dit is in vergelijking met de landelijke gegevens zeer goed. Scholen geven aan dat zij stabilisering van dit verwijzingspercentage verwachten. Hiermee is dan ook de discussie geopend, hoe EC Rotonde een dekkend netwerk kan realiseren met het speciaal (basis)onderwijs, daar er nog steeds een dalende tendens is bij de deelname aan de SBO- en SO-scholen.

Nog steeds zijn wij als kamer niet bekend met thuiszitters. Aangenomen wordt dat dit niet of nauwelijks aan de orde is. Wij wijzen erop, dat scholen verplicht zijn de thuiszitters te melden in Grippa (met begindatum en daar waar mogelijk einddatum). Echter het ontbreekt bij de scholen van Driegang aan een duidelijke begripsbepaling wat een thuiszitter is.

Kwalitatieve resultaten

Basisondersteuning

In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) dat de scholen opgesteld hebben in de kalenderjaren 2015 en 2016 is vanuit EC Rotonde verplicht gesteld dat alle teamleden van de scholen een basisvragenlijst ingevuld hebben om de basisondersteuning van de scholen in beeld te krijgen (Monpas). In 2017 wordt opnieuw deze basisvragenlijst door alle teamleden van de scholen ingevuld.

Er is op Driegang-niveau beslist om deze vragenlijst 1 x in de drie jaar in te vullen. Scholen van EC Rotonde, die de lijst gebruiken voor hun professionaliseringstrajecten kunnen deze lijst ook jaarlijks invullen, indien zij dit nodig achten.

Resultaten Monpas

Ambities

gemiddelde score 80%

minimaal 9 ijkpunten op 60% of hoger.

Resultaten

gemiddelde score 85,4%

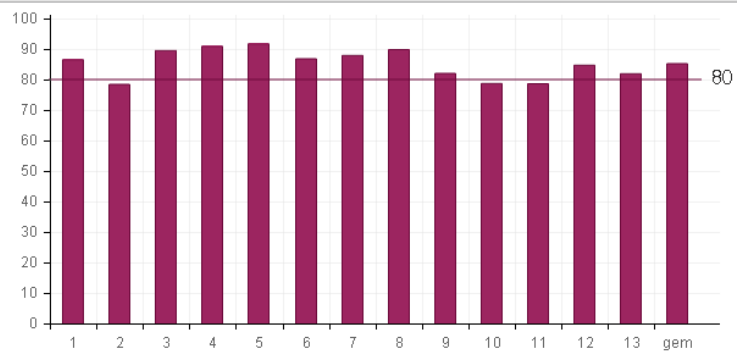
13 ijkpunten op 60% of hoger.

hoogst scorende ijkpunt is nummer 5 met een score van 91,9

laagst scorende ijkpunt is nummer 2 met een score van 78,6

Kleurcodering

■	score >= 90 en < 100
■	score >= 80 en < 90
■	score >= 60 en < 80
■	score < 60

Aantal scholen: 45

nr	ijkpunt	gem. score (%)	EC Rotonden
1	Beleid t.a.v. ondersteuning.	86,7	86,7 45
2	Schoolondersteuningsprofiel.	78,6	78,6 45
3	Effectieve ondersteuning.	89,7	89,7 45
4	Veilige omgeving.	91,1	91,1 45
5	Zicht op de ontwikkeling van leerlingen.	91,9	91,9 45
6	Opbrengst- en handelingsgericht werken.	87,0	87,0 45
7	Goed afgestemde methoden en aanpakken.	88,1	88,1 45
8	Handelingsbekwame en competente medewerkers.	90,0	90,0 45
9	Ambitieuze onderwijsarrangementen.	82,2	82,2 45
10	Zorgvuldige overdracht van leerlingen.	78,9	78,9 45
11	Betrokkenheid ouders en leerlingen.	78,8	78,8 45
12	Expliciete interne ondersteuningsstructuur.	84,9	84,9 45
13	Een effectief ondersteuningsteam.	82,1	82,1 45

Kamer EC Rotonde ziet de ingevulde basisvragenlijst van 2015 en 2016 als een nulmeting waarop verdere professionalisering kan worden ingezet door de scholen middels de Regio-Academie en/of teamteachingstrajecten. In het SOP kan een ontwikkelagenda worden opgenomen waar een traject op wordt uitgezet om te komen tot de basisondersteuning op PO-kwaliteit. Eind 2016 hebben alle scholen dit bijgewerkte SOP op de website van de school geplaatst.

Kwaliteit van de arrangement en voorzieningen

Vorig jaar zijn wij als kamer gestart met de nadruk te leggen op de kwaliteit van de voorzieningen en arrangementen. Onderzoek naar de kwaliteit en kwantiteit speelt hierbij een belangrijke rol. Hiervoor koopt EC Rotonde ook een stukje ondersteuning in bij de Hogeschool Utrecht. Elk arrangement stelt doelen voor het komende schooljaar op en door tussentijdse evaluaties met de coördinatoren van EC Rotonde wordt gekeken naar de behaalde resultaten. Hierop volgt eventueel bijstelling van de doelen.

Audits inclusieve scholen

Al twee jaar is er tijdens het BDB gediscussieerd over de inclusieve scholen:

- Wat maakt een inclusieve school inclusief?
- Welke meerwaarde kan er ten opzichte van reguliere scholen met bijv. een brede instroom, worden aangetoond?

Dat bleek geen gemakkelijke opgave. Zelfs op papier bleek het niet eenvoudig te zijn criteria op te stellen, waarover de scholen het eens zijn. Daarnaast zal de ontwikkeling naar inclusief onderwijs ook aangetoond moeten worden in de praktijk.

Het SWV is een scholingstraject gestart bij Bureau Meesterschap om hier antwoord op te geven.

De doelstelling is tweeledig:

1. Eenduidige criteria opstellen voor de inclusieve scholen.
2. De directeuren/intern begeleiders de mogelijkheid bieden tot het volgen van een eenjarige opleiding om in eerste instantie op de eigen school een audit af te nemen.

Daarnaast kunnen zij voor EC Rotonde ook op andere scholen die te boek staan als inclusieve scholen in de komende jaren een audit afnemen.

EC Rotonde heeft de inclusieve scholen verplicht gesteld hieraan deel te nemen terwijl andere belangstellenden (directie en intern begeleiders) zich ook kunnen aanmelden (maximaal van 20 deelnemers in totaal).

In januari 2016 is er gestart met 15 deelnemers. De opleiding is afgerond in februari 2017.

Ouder betrokkenheid

Acht jaar hebben scholen, verbonden aan kamer EC Rotonde, de schoolmeter passend onderwijs ingevuld als onderdeel van het SOP. Deze meting werd door de leerkrachten ingevuld en gaf een uitslag m.b.t. de 13 pijlers waarop inclusief onderwijs is gebouwd. Scholen konden n.a.v. de uitslag een ontwikkelagenda inrichten. Deze meting wordt nu overgenomen door de monitor basisondersteuning (Monpas). Al jaren blijkt uit de meting passend onderwijs dat pijler 4, ouderbetrokkenheid, erg laag scoorde. Ouders participeren wel in de scholen maar ouderbetrokkenheid/onderwijsparticipatie bleek op veel scholen niet goed te zijn ontwikkeld (in Monpas pijler 11).

Schoolondersteuningsplan

In september 2015 is het SOP 2.0 vanuit Framework gepresenteerd. Op verzoek van de scholen worden de uitslagen van de diverse metingen nu rechtstreeks in het SOP opgenomen. Tevens kan dit model nu worden omgezet in een Word-document waardoor er gemakkelijk eigen teksten kunnen worden toegevoegd en opgenomen worden op de website van de school. Driegang heeft op verzoek van de besturen in 2016 een format van een publieksvriendelijke versie vastgesteld (voorbeeld versie O2A5). Scholen waren verplicht om het SOP aan het eind van 2015 te hebben ingevuld en op de website geplaatst te hebben. Hieraan hebben lang niet alle scholen voldaan. In 2016 is dan ook beslist, dat alle scholen aan het eind van 2016 hun SOP op de website van de school hebben geplaatst.

Schoolondersteuningsteams

Sinds de invoering van het passend onderwijs is een schoolondersteuning team (SOT of OT) verplicht op de scholen. De inrichting van het schoolondersteuningsteam wordt bepaald door de school. Zij zijn verantwoordelijk wat betreft de flexibele bemensing van het team. Afhankelijk van de ondersteuningsvraag kunnen diverse disciplines aanschuiven. Kamer EC Rotonde levert op afroep een brugfunctionaris onderwijs. Deze vervult voornamelijk een procedurele rol om te kijken of de aanvraag voldoet aan de criteria en kijkt of er een duidelijke ondersteuningsvraag is gesteld. De zorg levert een brugfunctionaris gezin. Deze kan door de IB'er uitgenodigd worden in het OT. De school zorgt voor de verslaglegging en het is de bedoeling dat ook de ouders meer worden uitgenodigd voor dit overleg.

In 2016 is gebleken, dat ouders van de scholen van EC Rotonde weinig gebruikmaken van de mogelijkheid om aanwezig te zijn of dat de school nog te weinig de ouders uitnodigt om deel te nemen aan het OT. Veelal vindt het overleg met de ouders plaats naast het OT of voorafgaand aan het OT. De mogelijkheid om integrale ondersteuning vanuit onderwijs en zorg beter op elkaar af te stemmen verschilt nogal per gemeente, sociaal wijk- of jeugdteam en ook per brugfunctionaris. Wel is er al vooruitgang geboekt op dit gebied.

Kwantitatieve resultaten

Al jarenlang was het streven van EC Rotonde, voorheen Fed. SWV 41-07, om een deelnamepercentage SBO van niet meer dan 2% te realiseren. Dit doel wordt de laatste acht jaar steeds gehaald. Ondanks, dat Driegang geen kwantitatief doel heeft gesteld in het ondersteuningsplan, kunnen we bovenstaand doel bij EC Rotonde bijstellen: Een streven naar een deelname percentage van 1 à 1½% voor SBO en SO tezamen. Tot nu toe was het bijna onmogelijk om een deelnamepercentage aan te geven voor het SO, maar door de administratie van de TLV's en de herindicatie van de oude beschikkingen is dit mogelijk vanaf 1-8-2016.

Het streefdoel van EC Rotonde voor 2018 zal zijn om een deelnamepercentage te hebben van ongeveer 1,5% (deelname in SBO en SO samen).

	1-10-2008	1-10-2009	1-10-2010	1-10-2011	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018
<i>Totaal aantal leerlingen op SBO</i>	123	100	88	78	77	69	69	92*	84	75	72
<i>Totaal aantal leerlingen op SBO/SO</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	126	103	93

In 2015 is het aantal kinderen op onze SBO-school toegenomen van 69 naar 92. Dit komt niet door het oplopen van verwijzingen, maar door het overschrijven van de SO-leerlingen naar de SBO. De SO school De Linge is per 30-9-2015 opgeheven en deze leerlingen zijn ingeschreven in het SBO arrangement zwaar.

Het streefaantal leerlingen op de SBO, regulier en zwaar, zal rond de 72 leerlingen zijn (realisering in 2018). De verwachting is dat hiervan slechts een klein deel direct van onze eigen scholen afkomstig zal zijn (uitkomst uit onderzoeken dekkend netwerk en afkomst leerlingen op SBO de Rotonde).

Ook zien wij op Driegang-niveau een terugloop van het aantal SO-leerlingen. Hoewel het samenwerkingsverband de doelstelling heeft een sluitend netwerk te hebben voor ondersteuning en alle leerlingen te willen opvangen binnen de regio zijn er meer leerlingen in SO-scholen extern (73 leerlingen) dan op SO-scholen intern (57 leerlingen). EC Rotonde zal de komende jaren beleid ontwikkelen om deze leerlingen passende arrangementen aan te bieden binnen de regio.

Het terugbrengen van het aantal bovenschoolse arrangementen (ondersteuningsvragen) is nog een "kwantitatieve uitdaging". Op de eerste plaats kunnen we nog steeds geen goede rapportages verzorgen van de kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkelingen van de arrangementen. In januari

2016 startten we met Grippa. Met dit programma kunnen we in de toekomst goede rapportages realiseren t.a.v. de arrangementen.

Ten tweede ervaren we een steeds toenemend aantal bovenschoolse ondersteuningsvragen. Doordat de bekostiging al wel budgettair begrensd is, ervaren de werknemers hierdoor een behoorlijk werkdruk.

Kamer RMNL

Startsituatie

De in hoofdstuk 3.1 van het ondersteuningsplan van samenwerkingsverband Driegang geformuleerde uitgangssituatie geldt onverkort als startsituatie van onze kamer. Aanvullend het volgende: In het verleden was het deelnamepercentage SBO in onze organisatie hoog: 5,6% per teldatum 1 oktober 1998. In de afgelopen jaren is dit percentage sterk gedaald: op 1 oktober 2000 was het 5,0%, in 2002 4,4%, in 2004 3,9%, in 2006 3,6%, in 2008 3,0%, in 2010 2,8%, in 2012 2,3%, in 2013 2,3%, in 2014 2,1% en in 2015 en 2016 2,0%. Daarenboven is het deelnamepercentage in het SO ook sterk gedaald. Daarover zijn geen specifieke cijfers bekend. Basis voor de aanname dat het deelnamepercentage SO sterk is gedaald, is het zeer geringe aantal aanvragen voor plaatsing in het SO dat in de afgelopen 3 jaar bij de PCL of Toekenningcommissie is ingediend. Op basis van een in het najaar van 2014 uitgevoerde zelfevaluatie geven scholen aan, dat zij hun basisondersteuning behoorlijk op het gewenste niveau hebben. Als kamer zijn we niet bekend met thuiszitters. Zo die er al zijn, dan gaat het niet om leerlingen die zijn ingeschreven bij één van onze scholen.

Kwalitatieve resultaten

De ambities liggen vooral op het gebied van de basisondersteuning en de kwaliteit van arrangementen. Met betrekking tot het realiseren van de in het ondersteuningsplan van samenwerkingsverband Driegang geformuleerde niveau van basisondersteuning zijn de volgende acties in 2016 uitgevoerd:

- Alle scholen hebben hun actuele schoolondersteuningsprofiel (SOP) op de eigen website geplaatst.
- Aan onderdelen van de basisondersteuning waarvoor nog actie nodig is, wordt gewerkt. Dit wordt door de scholen zelf uitgevoerd. Directeuren en bestuurders zijn van mening dat deze onder de verantwoordelijkheid van hen zelf vallen. Op het niveau van het samenwerkingsverband is slechts één actiepunten afgesproken: afspraken maken met het VO over de terugrapportage gedurende 3 jaar van het niveau van de leerlingen aan elke toeleverende basisschool.
- Schoolondersteuningsteams zijn al sinds 2001 aan alle scholen van onze organisatie verbonden. Hierin participeren van oudsher de leerkracht van de leerling die wordt besproken, de IB'er van de school, de ambulante begeleider generalist vanuit de kamer en een orthopedagoog. De participatie van ouders is vanaf schooljaar 2015-2016 verzekerd, omdat de afspraak is, dat ouders altijd worden uitgenodigd als er uitgebreid over een leerling wordt gesproken.

Kwantitatieve resultaten

We stellen geen scherpe kwantitatieve doelen als het gaat om verwijzings- of deelnamepercentages speciaal (basis)onderwijs. In 2017 wordt stabilisatie van die deelnamepercentages verwacht. Als organisatie stellen we ons ten doel om in de jaren daarna de deelnamepercentages niet of slechts licht te laten stijgen. Het landelijk gemiddelde deelnamepercentage is daarbij de bovengrens.

Kamer AWW

Beoogde resultaten

Startsituatie

Aantal leerlingen in kamer AWW per 1 oktober 2016

- Totaal aantal basisschoolleerlingen 2536.
- Totaal aantal leerlingen SBO Bleskensgraaf 60.
- Totaal aan leerlingen kamer AWW 2596.

Van de 60 kinderen met beschikking/TLV SBO zijn 34 afkomstig uit aanpalende samenwerkingsverbanden. Acht kinderen van kamer AWW zijn door hun ouders geplaatst in SBO-scholen buiten Alblasserwaard-West. Het deelnamepercentage SBO van “eigen kinderen” komt daarmee op 1,3%. Deelnamepercentages SO in de categorieën 1, 2 en 3 zijn relatief laag en komen overeen met de deelnamepercentages die gelden voor de drie kamers binnen Driegang samen (zie blz. 11 van het ondersteuningsplan).

Uit deze cijfers mag worden afgeleid dat de reguliere scholen in AWW, gelet op de opbrengst van hun basisondersteuning, gemiddeld goed presteren.

Kwantitatieve resultaten

Uit bovenstaande cijfers volgt dat kamer AWW zich vooralsnog geen kwantitatieve doelen stelt als het gaat om verwijzings- of deelnamepercentages speciaal (basis)onderwijs. Er zijn geen reductiedoelstellingen. De kamer stelt zich ten doel om de deelnamepercentages niet te laten stijgen.

Kwalitatieve resultaten

De ambities liggen vooral op het gebied van de verbetering van de basisondersteuning, de kwaliteit van arrangementen voor extra ondersteuning in (speciaal) basisonderwijs, de consolidering van het gebruik van een groeidocument en de inzet van schoolondersteuningsteams met daarin de zekerstelling van de positie van de ouders. Betreffende de basisondersteuning stelt kamer AWW in lijn met het ondersteuningsplan van Driegang dat in 2018 90% van de scholen moet voldoen aan het ambitieniveau voor de basisondersteuning (zie 4.2 in ondersteuningsplan Driegang).

Daarbij is gewerkt aan de volgende doelen:

- a. De scholen hebben het schoolondersteuningsteam (SOT) ingevoerd en de positie van ouders als educatief partners in dit overleg gerealiseerd.
- b. Intern Begeleiders zijn bekwaam om handelingsgericht ondersteuningsarrangementen vorm te geven.
- c. Een groeidocument wordt op alle scholen als hulpmiddel ingezet bij vragen/overleg inzake de ondersteuning van kinderen, leerkrachten en ouders.
- d. Van de scholen heeft in 2018 90% de ambitie van samenwerkingsverband Driegang op het gebied van de basisondersteuning gerealiseerd.
- e. Alle aanvragen inzake extra ondersteuning en toelaatbaarheidsverklaringen S(B)O voldoen aan de afgesproken criteria.
- f. Schoolondersteuningsprofielen bevatten actuele informatie en maken deel uit van de websites van de scholen.

2. Kengetallen en verplichtingen:

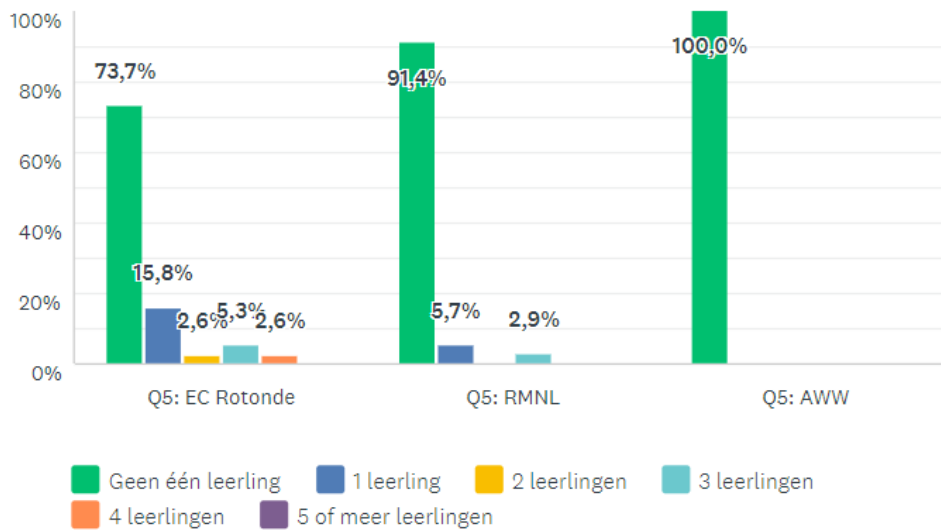
De inhoud in deze paragraaf is afkomstig uit Grippa en de vragenlijst voor scholen.

a) Thuiszitters.

Er zijn in 2017 geen thuiszitters gemeld en bekend bij SWV Driegang. Scholen geven in de vragenlijst het volgende aan:

Hoeveel leerlingen waren in 2017, gedurende een periode van 4 weken, 16 uur of meer ongeoorloofd afwezig?

Beantwoord: 88 Overgeslagen: 0

Een mogelijke verklaring hiervoor kan zijn dat leerlingen met ontheffing van de leerplichtambtenaar afwezig waren. Een andere verklaring kan zijn dat de betreffende scholen zich niet bij Driegang hebben gemeld.

De coördinatoren zullen dit verder onderzoeken.

b) Geschillen rond zorgplicht.

Er zijn geen geschillen rond zorgplicht bij het samenwerkingsverband gemeld.

c) Plaatsingen in het SBO en SO in 2017, met onderverdeling:

- naar onderwijsbehoefte;
- naar leeftijd;
- naar school;
- vergelijking met het landelijk gemiddelde.

In onderstaande tabellen is te zien welke TLV's er in kalenderjaar 2017 zijn afgegeven en voor welke categorieën. Ook is te zien in welke kalenderjaar de betreffende leerling geboren is. Als laatste is te zien op welke school deze leerling is geplaatst.

Afgegeven TLV's in 2017:				
		Totaal	Nieuwe aanvragen	Heraanvragen
	SBO regulier	101	88	13
	SBO	29	17	12

	zwaar			
	SO laag	36	20	16
	SO midden	9	2	7
	SO hoog	2	2	0
	Totaal	177	129	48
Leeftijd kind:				
	Geboortejaar	Totaal	Nieuwe aanvragen	Heraanvragen
	2005	13	3	10
	2006	14	6	8
	2007	19	14	5
	2008	35	27	8
	2009	25	22	3
	2010	26	16	10
	2011	18	14	4
	2012	16	16	0
	2013	11	11	0
	2014	1	1	0
	Totaal	177	129	48
Waar geplaatst:				
Brinno.	Naam school	Totaal	Nieuwe aanvragen	Heraanvragen
00KK	SO Kiem	10	3	7
00VV	SO Fritz Redl	1	0	1
01UC	SO Yulius De Wilgen	1	0	1
02RK	SO Het Kasteel	1	1	0
02SK	Mytyl Gabriel	2	2	0
02YT	SO Ariane de Ranitz	2	1	1
03ND	SO Utrechtse Buitenschool	1	0	1
07WD	SO De Koperakker	1	0	1
14OH	SO Bleyburgh	1	1	0
14OH	ZML De Kleine Wereld	7	5	2
14OP	SO Entrea Tiel	1	0	1
23GY06	SO De Muldersteeg	6	5	1
26MR	ZML De Cirkel	12	5	7
	SO Atlas Dordrecht	1	1	0
00MY	SBO Springplank Terneuzen	1	1	0
00UY	SBO Beatrix de Burcht	44	37	7

03UO	SBO De Brug Vianen	1	1	0
04QG	SBO SmdB Bleskensgraaf	31	29	2
04VC	SBO Toermalijn Zaltbommel	1	1	0
12UK	SBO De Rotonde	41	25	16
18YH	SBO Kon. Juliana	1	1	0
23DC	SBO De Leilinde Heusden	4	4	0
24DE	SBO De Akker Werkendam	2	2	0
	(nog) onbekend	4	4	0
		177	129	48

Vergelijking van deelnamepercentages met de landelijke gemiddelden:

	bao	sbo	totaal (s)bo	deeln. %	landelijk
1-10-17	15.390	301	15.691	1,92%	2,35%

	so cat 1	so cat 2	so cat 3	so totaal
1-10-17	86	18	11	115
deeln. %	0,55%	0,11%	0,07%	0,73%
land. %	1,30%	0,15%	0,17%	1,62%

d) Afgegeven arrangementen, met onderverdeling:

- a. naar leeftijd;
- b. naar onderwijsbehoefte.

In 2017 zijn in Grippa 677 arrangementen toegewezen. In kamer AWW en RMNL zijn er meer arrangementen afgegeven dan er zijn geregistreerd in Grippa. Dit omdat er gestart is met het werken met Grippa vanaf schooljaar 2017-2018.

Arrangementen per kamer:

- Arrangementen waar AWW voor staat, zijn alleen voor kamer AWW beschikbaar geweest.
- Arrangementen waar RMNL voor staat, zijn alleen voor kamer RMNL beschikbaar geweest.
- De overige arrangementen zijn van kamer EC Rotonde.

In onderstaand overzicht is te zien hoeveel aanvragen er in welke categorie zijn ingediend.

Arrangement	Aantal
Rekenen PAB Laag	10
Inclusief PAB laag	7
Taalpaleis	20
Inclusief PAB met onderwijsassistent laag	18
Inclusief PAB met onderwijsassistent midden	3

Winnerteam	20
NT2	46
Gedrag PAB laag	3
Gedrag PAB midden	49
Inclusief PAB midden	42
Gedrag PAB hoog	11
Zomerschool	25
Taal/Lezen PAB Laag	4
Gedrag PAB met onderwijsassistent laag	27
Integraal Taalarrangement met Auris laag	5
Rekenen PAB Hoog	3
D.O.G. project	36
Integraal Taalarrangement met Auris midden	9
Gedrag PAB met onderwijsassistent midden	6
Gedrag Onderwijsassistent Hoog	1
Lunchcafé Rondje Gezond	14
Back to Basic	10
Speltherapie	12
Orthopedagogiek	1
Consultatie en advies	29
Inclusief integraal intensieve zorg	29
Schot in de Roos	4
Groep in school	7
Voorschools Integraal arrangement gedrag/inclusief	6
Taalpaleis-speciaal	6
Bijzondere onderzoeken	10
Poortwachtersfunctie EED	49
Toeiden Toelaatbaarheidsverklaringen TKC	40
Gedrag in uitvoering	11
Hoogbegaafdheid Eenmalige pilot	1
Kurzweil	9
Back to basic houtbewerking	2
AWW: gedrag en/of kinderpsychiatrische problemen	7
AWW: Leer- en ontwikkelingsproblemen	15
AWW: onderwijs en zorg	5
RMNL: gedrag/kinderpsychiatrie (g/kps)	19
RMNL: AB generalist (abg)	17
RMNL: hoogbegaafd (hbg)	3
RMNL: lichamelijk gehandicapt (lg)	14
RMNL: syndroom van Down (svd)	1
RMNL: zeer moeilijk leren (zml)	8
RMNL: poortwachtersfunctie EED	1
RMNL: langdurig ziek (lz)	2
Totaal	677

Scholen kunnen zelf in Grippa onder rapportage zien welke arrangementen in 2017 lopend waren en welke bedragen/aantal uren personeel hieraan verbonden waren.

Een rapportage per bestuur is in ontwikkeling en zal in de rapportage van 2018 worden opgenomen.

e) Terugplaatsingen vanuit SO en SBO.

- Een leerling van SO de Kleine Wereld is teruggeplaatst naar SBO de Rotonde.

f) Grensverkeer in- en uitgaand, intern tussen kamers en extern.

• **intern tussen kamers**

○ Van RMNL naar SBO De Rotonde	7
○ Van RMNL naar SmdB Bleskensgraaf	7
○ Van ECR naar SBO Beatrix de Burcht	6
○ Van ECR naar SmdB Bleskensgraaf	1
○ Van AWW naar SBO Beatrix de Burcht	5

• **Extern uitgaand**

○ Naar Profi Pendi (noord)	4
○ Naar Drechtsteden (zuid-west)	3
○ Naar Berséba (Ref)	1
○ Naar PO 30-10 LHA (zuid)	4

• **Extern inkomend**

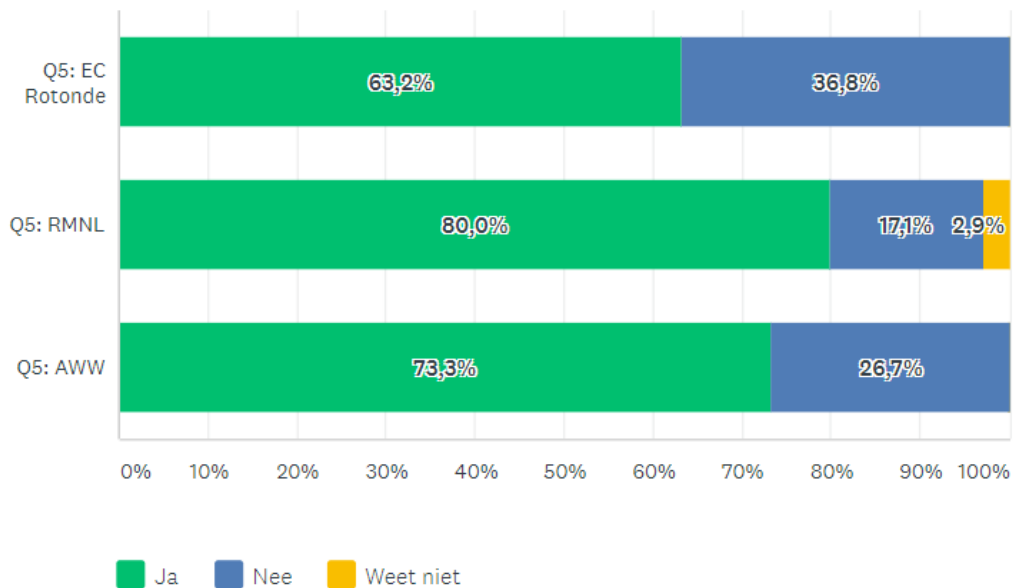
○ Van Berséba	1
○ Van Dordrecht	1
○ Van Drechtsteden	19

g) Heeft elke school de beschikking over een ondersteuningsprofiel dat voldoet aan de eisen zoals beschreven in het ondersteuningsplan en is dat op de eigen website van de school geplaatst?

Nee, dat heeft nog niet iedere school. Zie hiervan de resultaten per kamer:

Heeft uw school een actueel SOP op de website staan?

Beantwoord: 88 Overgeslagen: 0

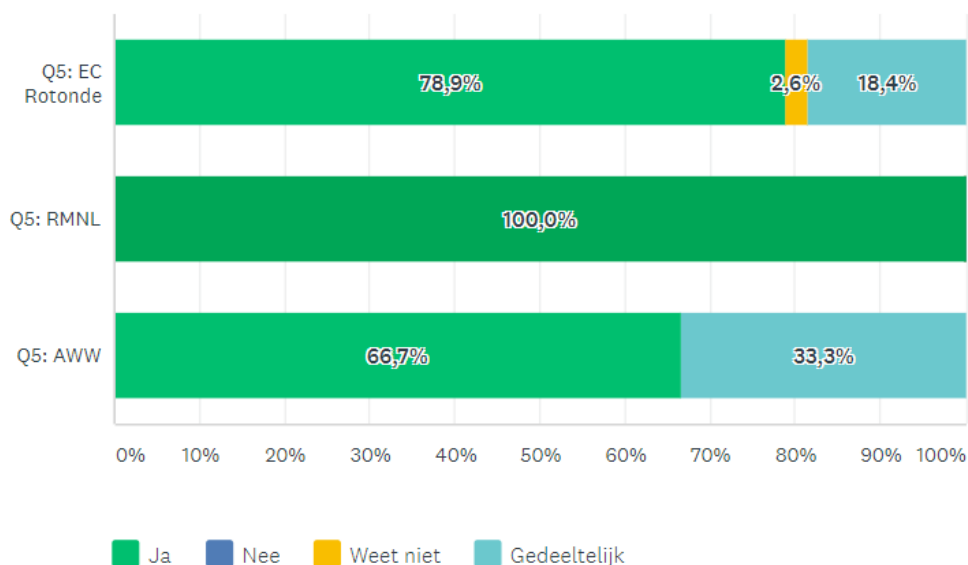

h) Heeft elke school de individuele kwaliteitszorg beschreven, dat voor wat betreft de ondersteuningsstructuur aansluit bij het samenwerkingsverband?

Nee, dat heeft nog niet iedere school. Zie hiervoor de resultaten per kamer:

Heeft u beschreven in de schoolgids/op de website hoe de ondersteuningsstructuur is georganiseerd op uw school?

Beantwoord: 88 Overgeslagen: 0

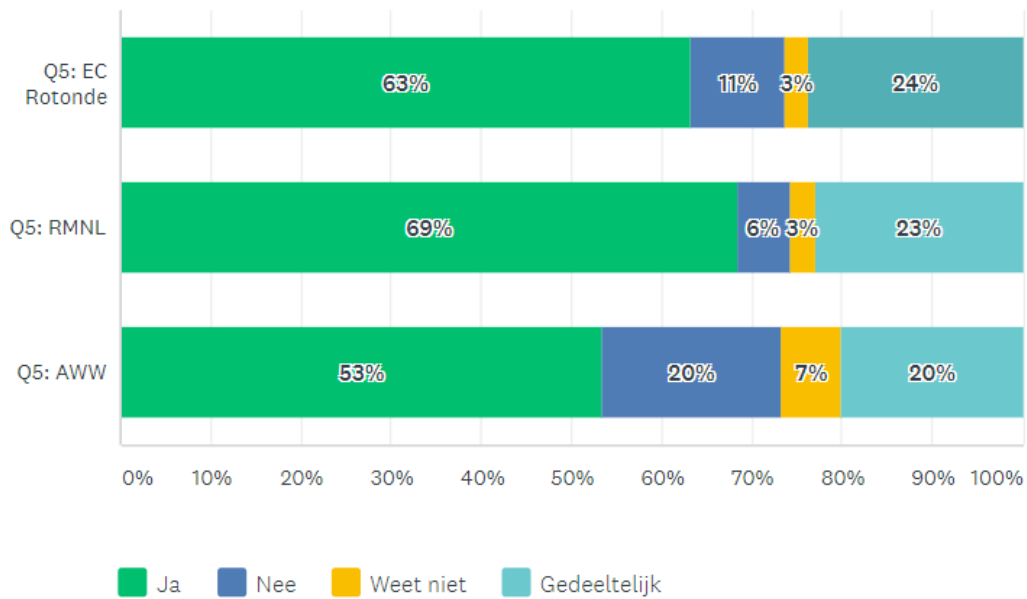

- i) Heeft elke school in het eigen schoolplan beschreven hoe zij de kwaliteit van de ondersteuningsstructuur en het ondersteuningsprofiel evalueert, waar nodig aanpast en borgt?

Nee, dat heeft nog niet iedere school. Zie hiervoor de resultaten per kamer.

Heeft u in het schoolplan beschreven hoe u de kwaliteit van de ondersteuning(structuur) binnen uw school evalueert, waar nodig aanpast en borgt?

Beantwoord: 88 Overgeslagen: 0

3. Inspectieoordelen:

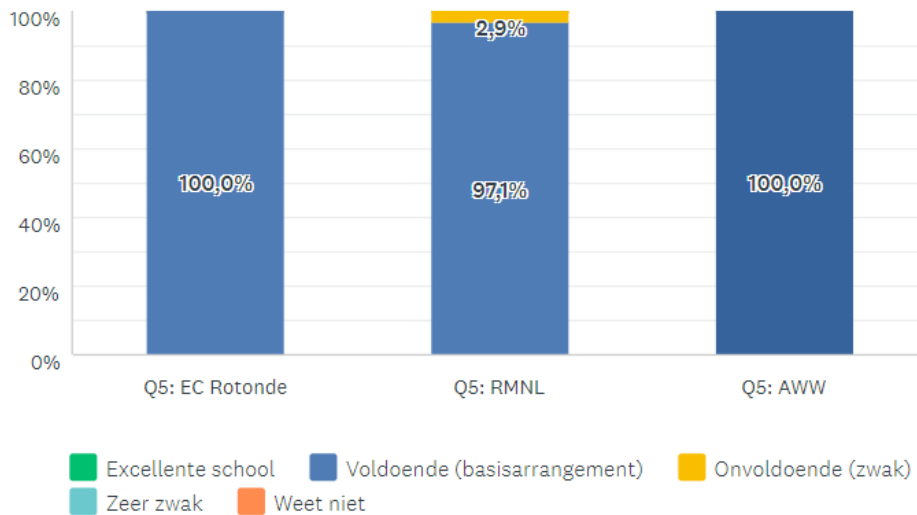
De getallen in deze paragraaf van de rapportage zijn afkomstig uit de vragenlijst aan scholen.

a) Aantal scholen met aangepast toezicht.

Er is één school en met een aangepast toezicht binnen Driegang. Zie hiervoor de resultaten per kamer.

Welk oordeel heeft de inspectie in haar laatste bezoek aan uw school gegeven?

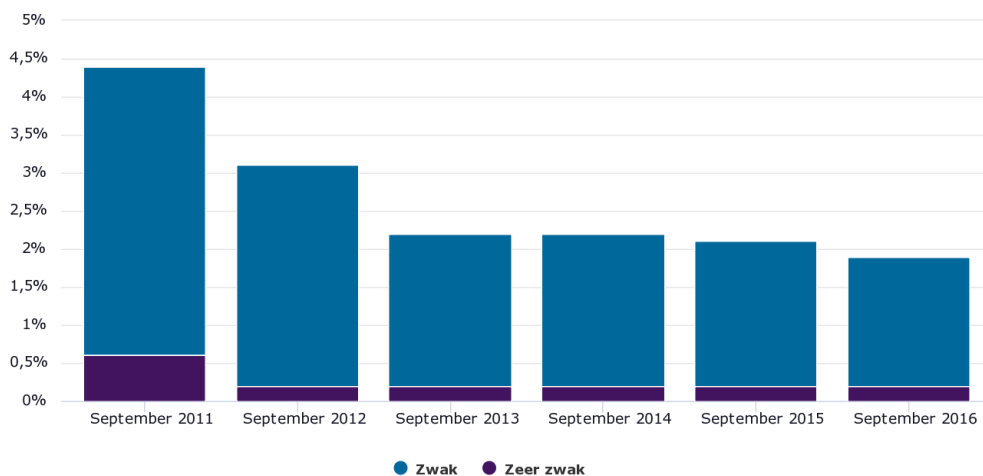
Beantwoord: 88 Overgeslagen: 0

b) Vergelijking met het landelijk gemiddelde.

Het landelijk beeld, slechts beschikbaar tot en met september 2016, laat zien dat landelijk gezien er een kleine 2% van de scholen een zwakke of zeer zwakke beoordeling van de inspectie heeft. Per ingang van cursusjaar 17-18 heet dit *onvoldoende* en *zeer zwak*.

Basisonderwijs: percentage zwakke en zeer zwakke scholen 2011-2016

Inspectie van het Onderwijs, 2016

4. Risicoanalyse:

Zijn er tekortkomingen in de uitvoering van passend onderwijs, ofwel zijn die te verwachten?

Kamer ECR

Ja, deze tekortkomingen zijn te verwachten.

1. Opvang gedragsmoeilijke kinderen in combinatie met HB.
2. Opvang gedragsmoeilijke kinderen die zijn verwijderd op school en waarbij het ondersteuningstraject niet goed is doorlopen.
3. Begeleiding hoogbegaafde leerlingen met daarbij de juiste ondersteuning.

We zijn hiervoor twee tussengroepen aan het opzetten:

1. Apart van een school; maar wel regulier en waar nodig fulltime.
2. Een verbonden aan twee scholen; parttime.

Kamer RMNL

Er is een aantal zaken dat steeds vaker voorkomt en daarmee aandachtspunten zijn geworden:

- Adequaat onderwijs voor leerlingen met een IQ > 140 in combinatie met andere problematiek.
- Het managen van de verwachtingen van ouders waar het gaat om wat er mogelijk is binnen passend onderwijs.
- De positie van leerlingen met internaliserend gedrag binnen het SBO.

Kamer AWW

Nee, deze zijn niet te verwachten.

Wel zijn er een aantal zaken met betrekking tot passend onderwijs die om een antwoord vragen in de komende jaren. Geconstateerd is dat:

- Er onvoldoende duidelijkheid bij de scholen is wat er onder de basisondersteuning valt en wat er onder extra ondersteuning valt.
- Er onvoldoende duidelijkheid is over de taken van een intern begeleider.
- Het aanvragen van arrangementen voor scholen veel werk is en als belastend wordt ervaren.

5. De ontwikkeling van de deskundigheid op het gebied van ondersteuning (pedagogisch en didactisch) van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

De informatie in deze paragraaf van de rapportage is opgesteld door de coördinator van de Regio-Academie, Elsemieke Leijh. In de Regio-Academie worden alle cursussen en nascholingen met betrekking tot Passend Onderwijs aangeboden. Deze zijn voor alle scholen van Driegang toegankelijk. De Regio-Academie functioneert 'kostenneutraal' voor samenwerkingsverband Driegang.

De Regio-Academie in 2017

De Regio-Academie verzorgt workshops, cursussen en opleidingen voor SWV Driegang en SWV PasVOrm. Afgelopen jaar is ook gestart met het aanbieden van cursussen voor de voorschoolse opvang. Dit laatste is nog echt in de opstartfase.

Alle cursussen staan in het teken van passend onderwijs en zorg.

Het aanbod wordt voor een groot gedeelte samengesteld vanuit de vraag van scholen en SWV.

Vanuit een voorlopig aanbod kan worden ingeschreven. Aan de hand van de aanmeldingen wordt een definitief aanbod samengesteld.

Van tevoren wordt met alle aanbieders van de cursussen in gesprek gegaan. Aan de hand van een vast format vanuit de Regio-Academie wordt het cursusaanbod op papier gezet.

Elk jaar wordt ervoor gezorgd dat er ook nieuwe aanbieders binnen de Regio-Academie een kans/ plaats krijgen. Deze nieuwe aanbieders melden zich zelf aan of worden door het SWV Driegang of scholen op het spoor van de Regio-Academie gezet. Over het algemeen krijgen nieuwe aanbieders met één of twee cursussen in het voorlopig aanbod de kans om zich te bewijzen.

Na elke cursus volgt een evaluatie door de deelnemers. Eén van de vragen hierbij is of de deelnemer de cursus kan aanraden aan zijn/haar collega's. Wordt deze vraag overwegend positief beantwoord dan is de kans groot dat deze aanbieder volgend jaar weer terugkomt in het voorlopig aanbod van de Regio-Academie.

De vraag voor de komende periode is hoe het voor elkaar te krijgen om zoveel mogelijk evaluaties terug gemaïld te krijgen.

Zo nodig vindt er ook een tussentijdse evaluatie plaats wanneer aanbod en verwachting niet geheel overeenkomen.

De Regio-Academie verzorgt de certificaten. Hierop staan de naam van de cursus, de deelnemer, het aantal bijeenkomsten, de inhoud van de cursus en de studiebelasting vermeld. Ook wordt hierop aangegeven hoeveel bijeenkomsten de deelnemer heeft bijgewoond.

Wordt een cursus door het lerarenregister erkend, dan wordt het certificaat door de aanbieder verzorgd.

De cursussen worden gegeven op EC Ronde. Cursussen enkel voor het VO worden gegeven bij PasVOrm.

Wanneer een cursus een specifieke ruimte behoeft, zoals een klaslokaal of een gymlokaal, dan vinden de cursussen plaats op Het Merweplein of Mariëngaarde.

Bij de start van elke cursus is Elsemiek aanwezig om de cursusleider en de deelnemers welkom te heten en eventuele vragen te beantwoorden.

De deelnemers krijgen bij de eerste bijeenkomst ook een Regio-Academie-blocnote.

Alle avonden is Joren Dekker aanwezig. Hij is de gastheer tijdens de cursussen, verzorgt de koffie en de thee en biedt hand- en spandiensten aan de aanbieder.

Daarnaast regelt Joren de certificaten, facturen en de presentielijsten. Ook mailt hij twee weken voor aanvang van de cursus een herinneringsmail naar de deelnemers en de directies van de scholen.

De Regio-Academie in getallen:

In kalenderjaar 2017 zijn er **46** cursussen door de Regio-Academie verzorgd.

Een aantal cursussen is opgestart in 2017 en vindt een vervolg in 2018.

Op sommige cursussen werd zo goed ingeschreven dat er bij deze cursussen **twee groepen** deelnemers gevormd konden worden. Uitgangspunt is dat beide cursusgroepen op dezelfde dag geplaatst worden, maar dit behoort niet altijd tot de mogelijkheden. Ruim van tevoren worden de deelnemers hierover geïnformeerd.

In 2017 zijn er **5** cursussen geweest waar er twee cursusgroepen geformeerd konden worden.

In totaal hebben er in 2017 **818 personen** deelgenomen aan cursussen van de Regio-Academie.

De cursussen worden onderverdeeld in cursussen voor pedagogisch medewerkers, leerkrachten onderbouw, leerkrachten PO, docenten VO, intern begeleiders en leidinggevendenden.

In 2017 zijn de meeste cursussen bestemd voor het primair onderwijs verzorgd door de Regio-Academie.

Een aantal van deze cursussen waren ook geschikt voor pedagogisch medewerkers, intern begeleiders of onderwijsassistenten.

Er hebben **vier** cursussen in het aanbod gestaan die bestemd waren voor leidinggevendenden en/of directies.

Overige nascholing en professionalisering

Binnen Driegang is op kamer- en specialistenniveau op diverse terreinen nascholing georganiseerd.

Daarnaast volgt een groot gedeelte van de medewerkers cursussen of opleidingen. Afspraken hierover worden gemaakt door de kamercoördinatoren met de betreffende medewerker. Voor elke medewerker is € 500,- nascholingsbudget beschikbaar. Als het bedrag voor nascholing hoger is, dan worden in overleg afspraken gemaakt.

6. De ontwikkeling van de kwaliteit van:

a) De ondersteuningsstructuur op de scholen van het samenwerkingsverband.

Alle scholen van SWV Driegang hebben een schoolondersteuningsprofiel. In deze profielen staat beschreven hoe de ondersteuning wordt gegeven op de scholen en wat de scholen aankunnen en wat niet. In 2017 hebben alle scholen de MONPAS ingevuld zodat ook de kwaliteit van de teams in beeld is gebracht. Tevens is de diversiteit in beeld gebracht met daarbij de invulling van de ondersteuning per groep.

Op alle scholen van Driegang is een ondersteuningsteam. In dit ondersteuningsteam worden de ondersteuningsvragen van de school besproken. In dit team zitten in ieder geval de IB'er, iemand van SWV Driegang en ouders. Tevens kunnen hierbij de brugfunctionaris en externe specialisten worden uitgenodigd.

b) De ondersteuningsstructuur in de kamers en het samenwerkingsverband.

EC Rotonde

Sinds 1 augustus 2014 zijn de samenwerkingsverbanden verantwoordelijk voor de leerlingen die voorheen onder cluster 3 en cluster 4 vielen. Deze leerlingen krijgen vanuit SWV Driegang EC-Rotonde een arrangement. Deze arrangementen kunnen komen vanuit diverse disciplines zoals: taal/lezen, rekenen, gedrag en inclusief. Voor het aanvragen van een arrangement is een procedure opgesteld. Tevens is er de mogelijkheid om gebruik te maken van voorzieningen: Het Winnerteam, het D.O.G.-project, lunchcafé Rondje Gezond, Back to basic, een consult, speltherapie, NT2, logopedie en taalpaleis. Een voorziening kan ook worden ingezet tijdens een arrangement, dit in overleg met ambulante begeleider en school. Hiervoor dient een aanvraagformulier-voorziening-voor-leerling-met-een-arrangement te worden gebruikt. Alle aanvragen worden in Grippa gezet. Vanwege het feit dat voor een onderzoek beide ouders dienen te tekenen is er een apart formulier waarbij een onderzoek kan aangevraagd worden ten behoeve van een al lopend arrangement.

Aanschaf materiaal voor een leerling die een arrangement heeft.

Het voorstel van aanschaf van materiaal, ter ondersteuning van een leerling met een ondersteuningsarrangement, is gebaseerd op afstemming tussen de betrokken intern en ambulante begeleider.

De ondersteuningsstructuur

Stap 1: extra ondersteuning binnen de basisondersteuning

Het ondersteuningsteam op schoolniveau heeft een centrale rol in de signalering, toewijzing en afstemming van onderwijssteuning en zorg. In alle kamers van het samenwerkingsverband wordt de basis voor het ondersteuningsteam gevormd door de leerkracht, de ouder(s), de interne begeleiding (IB) en eventueel de directeur. In dit overleg worden de leerlingen besproken die extra ondersteuning krijgen dat valt onder de basisondersteuning van de school.

Stap 2: extra ondersteuning vanuit het SWV

Mocht de school handelingsverlegen zijn (de basisondersteuning biedt onvoldoende mogelijkheden om aan de ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen) dan kan er een aanvraag worden gedaan aan het SWV voor extra ondersteuning betreffende onderwijsgerelateerde vragen of een aanvraag aan het sociaal team (jeugdteam) voor extra ondersteuning betreffende zorggerelateerde vragen. In deze gevallen wordt het ondersteuningsteam uitgebreid met een brugfunctionaris onderwijs en/of

een brugfunctionaris zorg. Deze laatste is thuis in het veld van jeugdgerelateerde zorgtaken die onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen. De IB'er heeft en houdt de regie op het overleg.

Betreft het een vraag voor extra ondersteuning onderwijs dan zal de brugfunctionaris kijken of de procedure juist is doorlopen en of er aan alle criteria voor een aanvraag wordt voldaan.

Mocht de aanvraag gehonoreerd worden, dan dienen de gevraagde documenten te worden aangeleverd in Grippa, (<http://www.grippa.nl>) met daarbij de toestemmingsverklaring. Verder dient maximaal 6 weken na de intake door de preventief ambulant begeleider, door de school een ontwikkelingsperspectief (OPP regulier, OPP ZML, OPP het jonge kind) te worden opgesteld. De IB'er stelt het schooldeel op. De preventief ambulant begeleider levert het handelingsdeel aan. Ouders zetten hun handtekening onder OPP.

De ondersteuning kan zijn voor de leerkracht, maar er kunnen ook onderwijsassistenten worden ingezet ter ondersteuning van het kind.

Stap 3: verwijzing

Indien met een arrangement leraar en school handelingsverleggen blijven (of indien het ondersteuningsteam direct van mening is dat gezien de mogelijkheden en beperkingen een school voor speciaal (basis)onderwijs beter aan de onderwijsbehoefte kan voldoen), wordt het gemeld bij de coördinator van het ondersteuningsarrangement. Mocht de coördinator tot de conclusie komen dat verwijzing de beste weg is voor de leerling, dan zal de procedure betreffende een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) worden opgestart.

Kamer RMNL

De school: basiskwaliteit, lichte curatieve interventies, visie, ondersteuningsstructuur, planmatig handelen.	
0	Handelen van de leerkracht, haar of zijn handelingsbekwaamheid.
1	Interne ondersteuning gericht op het wegnemen van de handelingsverlegenheid van de leerkracht.
2	Aanmelding Schoolondersteuningsteam
3	Externe ondersteuning gericht op het wegnemen van de handelingsverlegenheid van de leerkracht.
4	Aanmelden Toekenningscommissie

Niveau 0

Dit het niveau van de leerkracht. Het betreft haar of zijn handelingsbekwaamheid, die niet toereikend is. Elke leerkracht komt vroeg of laat een kind tegen waarbij hij of zij niet (meer) weet wat te doen. Dat kan variëren van een ernstig stagnerende rekenontwikkeling tot ongewenst gedrag. Dit is inherent aan het vak. Onderwijzen en opvoeden is vallen en opstaan door samen creatief te zijn bij het zoeken naar een antwoord met de ouders en collega's. Blijft de leerkracht handelingsverlegen ondanks zijn of haar interventies dan volgt niveau 1.

Niveau 1

Als de gegeven ondersteuning door de leerkracht op niveau 0 niet het gewenste resultaat geeft, wordt vervolgens op schoolniveau gezocht naar adequate ondersteuning gericht op het handelen van de leerkracht. Hierbij vervult de IB'er van de school een centrale rol. Ouders zijn betrokken middels overleg. Collega's denken mee en adviseren. Kortom niveau 1 betreft de interne ondersteuningsmogelijkheden van de school. Blijft de leerkracht met interne ondersteuning handelingsverlegen dan volgt niveau 2.

Niveau 2

Mocht onverhoopt de geboden ondersteuning op bovenstaande niveaus niet toereikend te zijn, dan wordt het kind aangemeld bij het ondersteuningsteam van de school (SOT). Hiervoor wordt door de leerkracht (eventueel ondersteund door de IB'er of een collega) het aanmeldformulier ingevuld (<http://www.driegangrm.nl/wp-content/uploads/Aanmeldingsformulier-SOT-ABG-TKC-augustus-2017.docx>). Het formulier voorziet in de mogelijkheid bijlagen te vermelden. Daarbij kan worden gedacht aan verslagen van gesprekken met ouders en eventueel het kind. Voorts, indien aanwezig, relevante onderzoeksgegevens. De ouders ondertekenen een pagina van het aanmeldformulier. Heel belangrijk is, dat de hulpvraag goed wordt beschreven en vervolgens in het aanmeldformulier wordt onderbouwd met alle relevante gegevens. Om onnodig werk te voorkomen is het belangrijk hulpvraag en onderbouwing goed op elkaar af te stemmen.

Niveau 3

Als de gegeven ondersteuning op niveau 0, 1 en 2 niet het gewenste resultaat oplevert, wordt vervolgens buiten de school gezocht naar adequate ondersteuning gericht op het handelen van de leerkracht. Hierbij wordt vanuit het SOT (dus na een besluit van het SOT) een deskundige van het samenwerkingsverband of een andere extern deskundige ingeschakeld, bijv. een medewerker van de onderwijsbegeleidingsdienst of een particuliere organisatie.

Vanuit het samenwerkingsverband zijn beschikbaar:

- Ambulant begeleiders generalist (nemen deel aan het SOT en zijn in overleg met henzelf in te zetten).
- Ambulant begeleiders specialist voor kortdurende adviestrajecten (KAT)
Gericht op gedrag of op langdurige ziekte, lichamelijke handicap, zeer moeilijk lerend, syndroom van Down, meervoudig gehandicapt, hoogbegaafdheid in combinatie met andere problematiek, enz.

Voor het aanvragen van een Kort AdviesTraject (KAT) 3 of 4 zijn protocollen inzetbaarheid opgesteld. Zie:

- <http://www.driegangrm.nl/wp-content/uploads/Protocol-inzetbaarheid-Kortdurend-AdviesTraject-KAT-3.pdf>
- <http://www.driegangrm.nl/wp-content/uploads/Protocol-inzetbaarheid-Kortdurend-AdviesTraject-KAT-4.pdf>

Een aanvraag dient vergezeld te gaan door een van de volgende formulieren:

- <http://www.driegangrm.nl/wp-content/uploads/Aanvraagformulier-KAT-ZML-LZ-LG-MG-cl.-33.docx>
- <http://www.driegangrm.nl/wp-content/uploads/Aanvraagformulier-KAT-ZML-LZ-LG-MG-cl.-33.docx>

Niveau 4

Blijft er na ondersteuning van een extern deskundige sprake van handelingsverlegenheid, dan ontstaat de problematiek de basisondersteuning van de school. Vanaf dat moment kan de school een beroep doen op een arrangement door een aanvraag in te dienen bij de Toekenningscommissie. Een besluit tot aanvraag wordt altijd genomen in het SOT of in samenspraak met een ambulant begeleider.

De aanvraag begint met het invullen van het aanvraagformulier: <http://www.driegangrm.nl/wp-content/uploads/Aanvraag-arrangement-RMNL.docx>

De aanvraag dient altijd een OPP te bevatten, omdat dat een wettelijke vereiste is. Er is een format beschikbaar: <http://www.driegangrm.nl/wp-content/uploads/OPP-augustus-20153.docx>.

Daarnaast moeten de richtlijnen worden gevolgd:

- a. <http://www.driegangrm.nl/wp-content/uploads/Richtlijnen-aanvragen-van-extra-ondersteuning-en-plaatsing-SBO.pdf>

b. <http://www.driegangrm.nl/wp-content/uploads/Richtlijnen-dossiervorming-aanvragen-extra-ondersteuning-en-plaatsing-in-SBO.pdf>

Soms is plaatsing in het SBO of SO onvermijdelijk. In dat geval moet een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) worden aangevraagd bij de TKC. Zonder TLV is plaatsing niet mogelijk. Daarvoor is het volgende formulier beschikbaar:

<http://www.driegangrm.nl/wp-content/uploads/Aanvraag-TLV-SWV-Driegang-RMNL.docx>

Het vervolg

De TKC neemt een besluit en meldt dit aan de school.

De leerling wordt geplaatst in het SBO of SO ofwel wordt het aangevraagde arrangement uitgevoerd. De ambulante begeleider generalist of specialist begeleidt en monitort het verloop van een arrangement. Bij onvoldoende resultaat wordt dat door school of de ambulante begeleider generalist of specialist gemeld aan de coördinator die een onderzoek instelt. Mocht onverhoopt wijziging of beëindiging van het arrangement noodzakelijk zijn, dan brengt de coördinator het dossier in de TKC. De TKC neemt een besluit.

Kamer AWW

In grote lijnen fungeert de ondersteuningsstructuur in kamer AWW hetzelfde als in kamer EC Rotonde en RMNL. Er zijn een paar andere accenten.

Aan iedere school is een preventief ambulante begeleider (PAB'er) gekoppeld. Hij/zij bespreekt in een vroeg stadium met de interne begeleider, leerkracht en ouders de ondersteuningsvragen. Hij/zij denkt mee, geeft advies en begeleidt het proces van passend onderwijs in nauwe samenwerking met de school.

Als blijkt dat er een arrangement nodig is om passend onderwijs mogelijk te maken op de betreffende school, dan kan dat worden aangevraagd bij de TKC. Scholen maken hierbij gebruik van een groeidocument. Het eerste gedeelte van dit groeidocument wordt ingevuld als een PAB'er mee gaat denken. Een volgend gedeelte als blijkt dat er een arrangement nodig is. Een arrangement in kamer AWW bestaat altijd uit financiële middelen voor de inzet van een onderwijsassistent. In oktober 2017 is gestart om al deze arrangementen via Grippa aan te vragen en te beheren.

c) Ontwikkelingen in de kwaliteit en registratie van de arrangementen.

In 2017 is gestart om alle arrangementen van SWV Driegang in Grippa te registreren. Kamer EC Rotonde deed dit al langer, vanaf oktober 2017 doen ook beide andere kamers dat. De betrokken medewerkers van SWV Driegang houden toezicht op de kwaliteit van (de uitvoering van) het arrangement. Dit gebeurt zowel door de specialisten/(P)AB'ers als door de toekenningscommissies.

Op dit moment is het (nog) niet mogelijk om de kwaliteit van de arrangementen in Grippa te registreren.

d) De doorgaande lijn: beleidsafstemming met voorschoolse voorzieningen en het voortgezet onderwijs.

In 2017 is in samenwerking met de gemeenten geïnventariseerd hoe het voorschools aanbod (inhoudelijk) is georganiseerd. Dit heeft geresulteerd in een placemat waarop de werkwijze per gemeente beschreven staat. In 2018 zal een aanzet worden gegeven om te komen tot een eenduidige manier van overdracht van leerlingen van de voorschoolse voorziening naar het basisonderwijs.

In 2017 zijn circa maandelijks overleggen gevoerd met SWV PasVOrm, het samenwerkingsverband voor Passend Onderwijs. Er zijn (beleids)afspraken gemaakt om een doorgaande lijn te onderhouden en uit te houden.

In samenwerking met SWV PasVOrm is door Driegang de brochure 'De Brug over' ontwikkeld. Daarbij zijn voor de scholen van Driegang beknopte overdrachtdossiers aangeleverd.

Er is voor IB'ers, leerkrachten groep 8 en leerkrachten/medewerkers VO een bijeenkomst georganiseerd waarbij diverse onderwerpen met betrekking tot een goede overdracht van leerlingen zijn gepresenteerd en doordacht.

7. Zelfevaluatie / kwaliteitsmeting per school:

- a) Heeft elke school, na initiatief van de kamer, vierjaarlijks een zelfevaluatie o.a. betreffende het ondersteuningsprofiel, de ondersteuningsstructuur en de kengetallen opgesteld? Het vaststellen van het niveau van basisondersteuning in de school met behulp van het instrument “Monitor basisondersteuning” (www.monpas.nl) hoort daarbij.

In Driegang wordt door alle scholen Monpas gebruikt. Monpas is een instrument waarmee een zelfevaluatie met betrekking tot de basisondersteuning kan worden uitgevoerd. Inhoudelijk worden hierin de 13 ijkpunten van Cor Hoffmans gebruikt, welke ten grondslag liggen van de beschreven basisondersteuning. De zelfevaluatievragenlijsten zijn door leerkrachten, IB'ers en schoolleiders/directeuren ingevuld. In totaal zijn er 1006 vragenlijst ingevuld.

Monpas is bedoeld om het gesprek binnen de scholen, kamers en besturen over de basisondersteuning te kunnen voeren. De resultaten hebben op school- en kamerniveau geleid tot dit gesprek. Per school zijn er daarin andere accenten gelegd en afspraken gemaakt. Uitkomsten van deze doordenkingen krijgen een plaats in het nieuw op te stellen schoolondersteuningsprofiel (SOP).

Resultaten op het niveau van Driegang:

nr	ijkpunt	versie geldig t/m 31-12-2017
		SWW PO 2816 Driegang
		metingen: 1006
1	Beleid t.a.v. ondersteuning.	88,5
2	Schoolondersteuningsprofiel.	82,3
3	Effectieve ondersteuning	91,8
4	Veilige omgeving.	94,3
5	Zicht op de ontwikkeling van leerlingen.	95,1
6	Opbrengst- en handelingsgericht werken.	91,0
7	Goed afgestemde methoden en aanpakken.	89,7
8	Handelingsbekwame en competente medewerkers.	91,2
9	Ambitieuze onderwijsarrangementen.	89,7
10	Zorgvuldige overdracht van leerlingen.	76,2
11	Betrokkenheid ouders en leerlingen.	83,9
12	Expliciete interne ondersteuningsstructuur.	89,2
13	Een effectief ondersteuningsteam.	89,9

Kleurcodering

	score >= 90 en < 100
	score >= 80 en < 90
	score >= 60 en < 80
	score < 60

Resultaten per kamer:

nr	ijkpunt	versie geldig t/m 31-12-2017	nr	ijkpunt	versie geldig t/m 31-12-2017
		EC Rotonde			Rivierengebied Midden Nederland
		metingen: 406			metingen: 428
1	Beleid t.a.v. ondersteuning.	88,4	1	Beleid t.a.v. ondersteuning.	88,8
2	Schoolondersteuningsprofiel.	83,5	2	Schoolondersteuningsprofiel.	82,9
3	Effectieve ondersteuning	93,4	3	Effectieve ondersteuning	91,1
4	Veilige omgeving.	95,1	4	Veilige omgeving.	93,5
5	Zicht op de ontwikkeling van leerlingen.	94,8	5	Zicht op de ontwikkeling van leerlingen.	95,6
6	Opbrengst- en handelingsgericht werken.	91,2	6	Opbrengst- en handelingsgericht werken.	91,4
7	Goed afgestemde methoden en aanpakken.	90,8	7	Goed afgestemde methoden en aanpakken.	88,8
8	Handelingsbekwame en competente medewerkers.	92,3	8	Handelingsbekwame en competente medewerkers.	90,5
9	Ambitieuze onderwijsarrangementen.	89,4	9	Ambitieuze onderwijsarrangementen.	89,9
10	Zorgvuldige overdracht van leerlingen.	76,7	10	Zorgvuldige overdracht van leerlingen.	74,8
11	Betrokkenheid ouders en leerlingen.	84,7	11	Betrokkenheid ouders en leerlingen.	84,8
12	Expliciete interne ondersteuningsstructuur.	88,6	12	Expliciete interne ondersteuningsstructuur.	89,4
13	Een effectief ondersteuningsteam.	86,4	13	Een effectief ondersteuningsteam.	92,2

nr	ijkpunt	versie geldig t/m 31-12-2017
		Alblasserwaard West
		metingen: 172
1	Beleid t.a.v. ondersteuning.	88,1
2	Schoolondersteuningsprofiel.	77,8
3	Effectieve ondersteuning	89,8
4	Veilige omgeving.	94,2
5	Zicht op de ontwikkeling van leerlingen.	94,3
6	Opbrengst- en handelingsgericht werken.	89,4
7	Goed afgestemde methoden en aanpakken.	89,2
8	Handelingsbekwame en competente medewerkers.	90,4
9	Ambitieuze onderwijsarrangementen.	89,8
10	Zorgvuldige overdracht van leerlingen.	78,6
11	Betrokkenheid ouders en leerlingen.	80,1
12	Expliciete interne ondersteuningsstructuur.	90,1
13	Een effectief ondersteuningsteam.	92,4

b) Is elke school in de vorm van collegiale visitatie bezocht door 2 andere scholen van de eigen kamer? Per school zijn dat de directeur en IB'er. Is van de visitatie een verslag gemaakt en toegezonden aan de coördinator van de kamer?

Deze visitaties staan gepland voor kalenderjaar 2018.

In kamer EC Rotonde is dit wel gedaan door de scholen die hebben meegedaan aan de auditopleiding.

c) De conclusies van de coördinatoren van de kamers uit de verslagen van de visitaties. Eventuele aandachtspunten t.a.v. de bovenschoolse ondersteuningsstructuur, de kengetallen en het geheel van de ondersteuningsprofielen van de scholen worden aangegeven.

Deze volgen in de rapportage van kalenderjaar 2018.

8. Personeel:

- a) **Personeelssterkte**
Zie hiervoor het bestuursverslag 2017.
- b) **Bestuursformatieplan**
Zie hiervoor het bestuursverslag 2017.
- c) **Ziekteverzuim**
Zie hiervoor het bestuursverslag 2017.
- d) **Professionalisering**

SWV Driegang

Elk schooljaar wordt er een wtf-formulier opgesteld met de daarbij horende professionaliteit.

Er wordt beschreven welke cursussen en opleidingen er worden gevolgd. Dit alles in samenspraak met de leidinggevende.

Per werknemer is er vervolgens een evaluatie, welke cursussen gevolgd zijn.

Iedere werknemer volgt professionaliseringstrajecten en een groot aantal neemt deel aan studiedagen en studiereizen.

- e) **Functiehuis**
Zie hiervoor het bestuursverslag 2017.

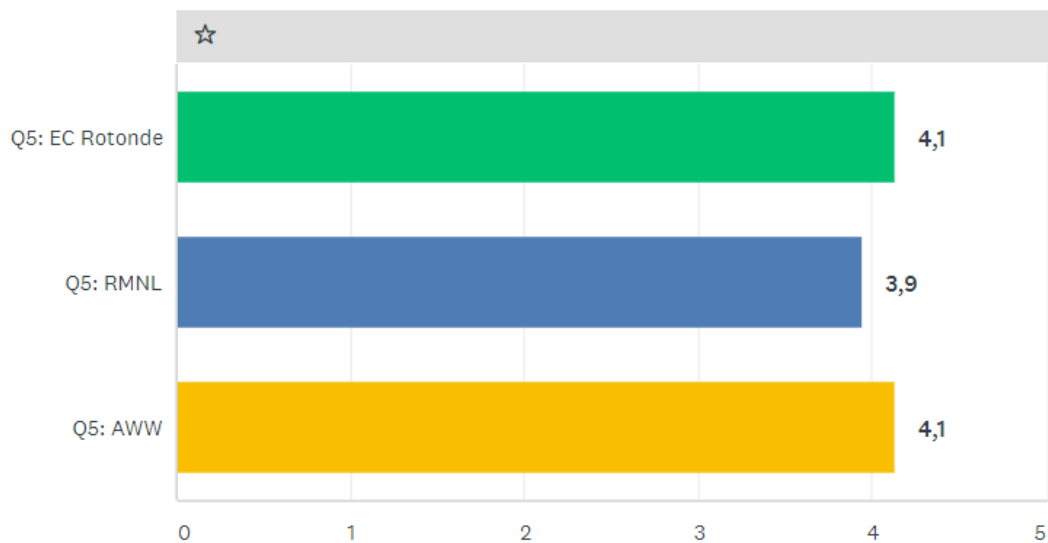
9. Ouders:

De gegevens bij de twee vragen met betrekking tot de ouders komen uit de vragenlijst voor scholen.

- a) **De mate waarin ouders als volwaardig pedagogisch en educatief partner worden gezien. Trekken school en ouders van het begin tot het eind van een traject gezamenlijk op?**

In hoeverre werden in 2017 ouders als volwaardig pedagogisch en educatief partner gezien?

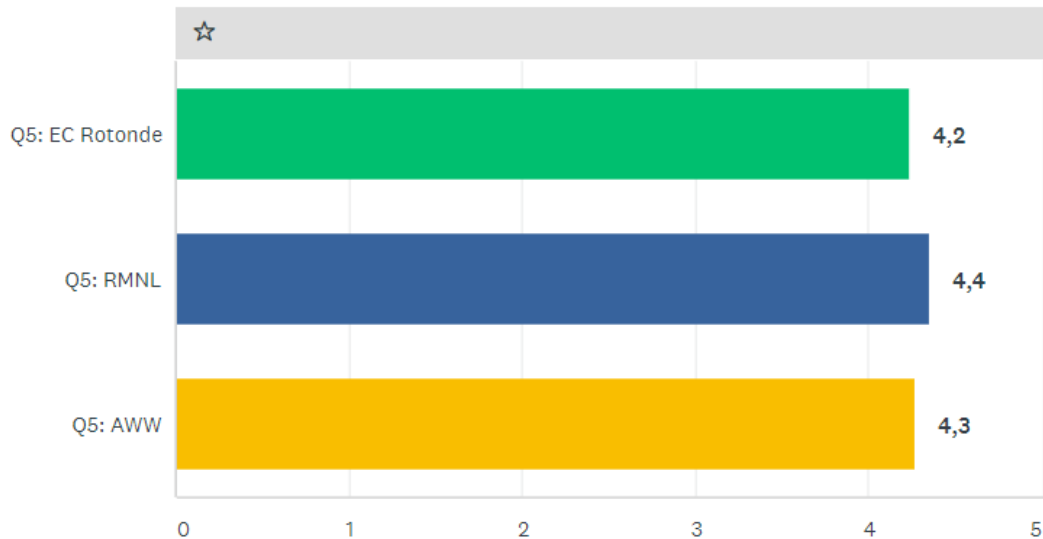
Beantwoord: 88 Overgeslagen: 0

Vijfpuntsschaal waarbij 0 staat voor helemaal niet en 5 voor in alle gevallen.

In hoeverre betrok u ouders in 2017 vanaf het begin tot het einde van een traject?

Beantwoord: 87 Overgeslagen: 1

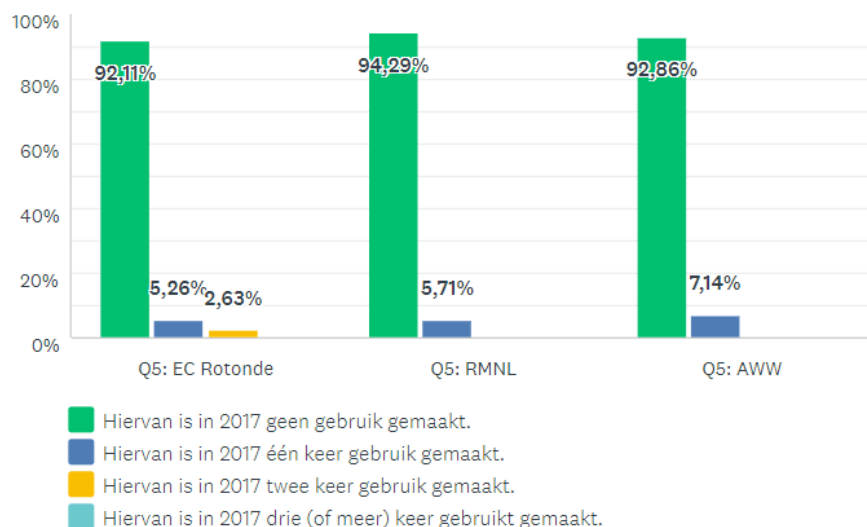

Vijfpuntsschaal waarbij 0 staat voor helemaal niet en 5 voor in alle gevallen.

- b) **Aantal keer dat ouders en school structureel geen overeenstemming hebben kunnen bereiken en daarom gebruik is gemaakt van mediation, second opinion en/of zijn gekomen bij de landelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs.**

Hoe vaak is er vorig jaar gebruik gemaakt van de klachtenregeling, mediation, second opinion en of de landelijk geschillen commissie Passend Onderwijs?

Beantwoord: 87 Overgeslagen: 1

10. Medezeggenschap:

Ondersteuningsplanraad (OPR) en Personeelsmedezeggenschapsraad (PMR) hebben hun eigen jaarrapportage, waardoor op dit terrein door de coördinatoren niet hoeft te worden gerapporteerd.

11. Samenwerking met gemeenten en Jeugdhulp:

a) Zorg in en om de school waarbij onderwijs en jeugdhulp samenwerken:

Brugfunctionarissen en sociaal wijkteams:

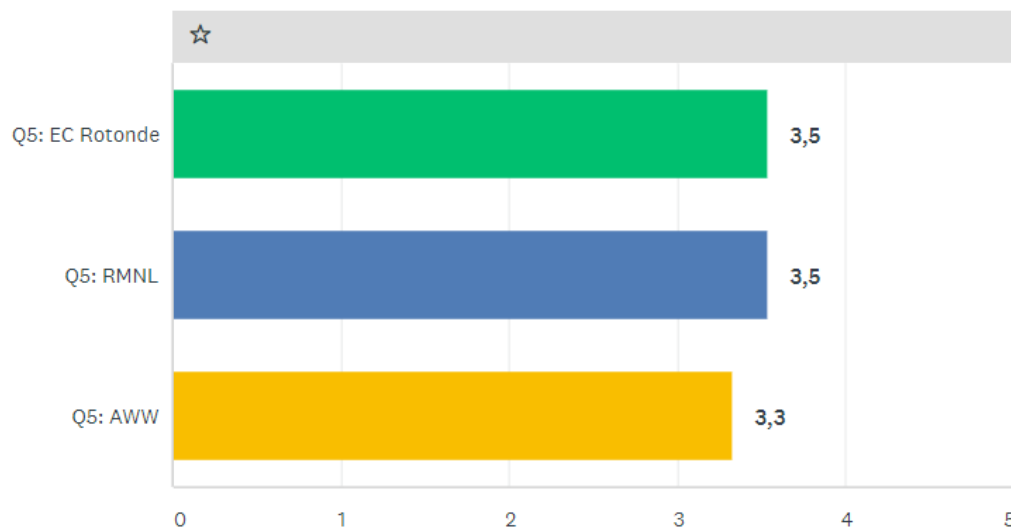
Geconstateerd wordt dat het functioneren van de wijkteams zeer wisselend is. Hierbij speelt de afstemming tussen school en de betrokken functionaris een rol. Tevens zijn de kader per gemeenten verschillend (zowel inhoudelijk als in duidelijkheid).

In 2017 heeft door de drie kamercoördinatoren met betrokken personen van het sociaal team van gemeente Zederik een overleg plaatsgevonden over het functioneren van het sociaal team.

Op een schaal van 0-5 (zeer slecht tot uitstekend) hebben de scholen de volgende waardering gegeven over de samenwerking met de sociale teams/brugfunctionaris:

Hoe ervaarde u in 2017 de samenwerking met de sociale teams/ brugfunctionaris/CJG?

Beantwoord: 87 Overgeslagen: 1

Onderwijs-zorgarrangementen;

Deze getallen zijn alleen van kamer EC Rotonde beschikbaar:

Auris: 14 arrangementen met inzet geschoolde onderwijsassistenten.

Jeugdzorg: 41 arrangementen.

Voorschools: 3 arrangementen.

Dyslexiezorg

De tekst en gegevens met betrekking tot de dyslexiezorg zijn aangeleverd door de poortwachter dyslexie, Elisa van der Werken.

Het samenwerkingsverband vervult sinds augustus 2016 op verzoek van de Serviceorganisatie Zuid-Holland Zuid de zogenaamde 'poortwachtersfunctie' voor de aanmelding van leerlingen voor EED-zorg. Dit houdt in dat leerlingen sindsdien niet meer rechtstreeks bij de gecontracteerde zorgaanbieders of de jeugdteams van de gemeenten kunnen worden aangemeld, maar in plaats daarvan bij de poortwachter van het samenwerkingsverband. De poortwachter beoordeelt het

aangeleverde dossier van de leerling, binnen twee weken na ontvangst, op een aantal criteria en deelt vervolgens schriftelijk aan school (en ouders) mede of de leerling in aanmerking komt voor aanmelding voor EED-zorg. Wanneer hier sprake van is, kan de leerling vervolgens door school en ouders bij één van de gecontracteerde zorgaanbieders worden aangemeld.

De poortwachter beoordeelt de dossiers van alle scholen binnen het samenwerkingsverband die behoren tot de gemeentes Giessenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Leerdam, Molenwaard en Zederik.

De nieuwe werkwijze kende, gedurende het laatste kwartaal van 2016 en eerste kwartaal van 2017, een wat moeizame start, mede doordat de werkwijze zowel voor scholen als zorgaanbieders (ondanks zorgvuldige en uitgebreide communicatie) nog niet geheel duidelijk was. Er kwamen daardoor vanuit verschillende partijen veel vragen bij de poortwachter terecht en zij heeft er veel tijd in geïnvesteerd om iedereen op de hoogte te brengen van de nieuwe werkwijze. Hierbij heeft zij nauwe contacten en meerdere overlegmomenten gehad met de contactpersoon van de Serviceorganisatie Zuid-Holland Zuid, mede om af te bakenen welke partijen door de poortwachter en welke door de Serviceorganisatie te woord dienden te worden gestaan. Daarnaast heeft de poortwachter gedurende de eerste periode een 'opvoedende' rol gehad richting de scholen ten aanzien van de wijze waarop dossiers aangeleverd dienen te worden en de criteria waaraan de dossiers moeten voldoen, omdat dossiers in eerste instantie geregeld incompleet waren en er onvoldoende informatie werd aangeleverd. De tijd die door de poortwachter is geïnvesteerd in het informeren van scholen bleek later in 2017 veel effect gehad te hebben, aangezien de dossiers steeds beter en completer werden aangeleverd.

In het kalenderjaar 2017 heeft de poortwachter in totaal 120 leerlingdossiers beoordeeld, waarvan er 101 bleken te voldoen aan de criteria om te mogen worden aangemeld bij een zorgaanbieder voor een onderzoek naar EED. Dit houdt in dat slechts 16% van de dossiers niet voldeed aan de criteria, bijvoorbeeld doordat de achterstand op het gebied van lezen en spelling onvoldoende was aangetoond, de geboden hulp niet voldeed aan de criteria of er sprake was van (ernstige) comorbiditeit op het gebied van intelligentie en/of gedrag. Ten aanzien van de drie kamers van Driegang ziet de verdeling van deze dossiers er als volgt uit:

Kamer Driegang	Aantal aangemelde dossiers in 2017	Aantal afgewezen dossiers in 2017
Alblasserwaard-West	50	10
Expertise Centrum Rotonde	50	7
Rivierengebied Midden Nederland	20	2

Uit een evaluatie met de contactpersoon van de Serviceorganisatie blijkt dat in het kalenderjaar 2017 de gewenste reductie in het aantal EED-aanmeldingen ruimschoots is behaald en dat de Serviceorganisatie bijzonder tevreden is met de werkwijze en resultaten. De samenwerking wordt in 2018 dan ook met vertrouwen voortgezet.

b) Leerplicht

Bij diverse trajecten in kamer EC Rotonde en kamer RMNL is samengewerkt met leerplicht. Alhoewel er geen officiële thuiszitters in 2017 gemeld zijn, geven scholen wel aan dat er leerlingen gedurende vier weken meer dan 16 uur ongeoorloofd afwezig waren.

Dit kan te maken hebben met de ontheffingen die diverse leerlingen (met een arrangement) van de leerplichtambtenaar hebben gehad.

Als Driegang hebben we in 2017 wisselende ervaringen gehad met de leerplicht. Geconstateerd wordt dat meerdere leerlingen gedurende langere tijd ontheffing van de leerplichtambtenaar ontvangen. Als samenwerkingsverband merken we daarbij op dat we geregeld onvoldoende progressie waarnemen in het toegroeien naar het volledig volgen van onderwijs.

c) Onderwijshuisvesting in relatie tot een dekkend netwerk

Uit het onderzoek naar het dekkend netwerk in 2017 zijn geen bespreekpunten met betrekking tot dit thema naar voren gekomen.

d) Leerlingenvervoer

De werkgroep leerlingenvervoer bestaande uit ambtenaren van de betrokken gemeentes en afgevaardigden namens de samenwerkingsverbanden voor PO en VO zijn in 2017 vijf keer bij elkaar gekomen. In 2017 is tevens de tekst voor het nieuwe ondersteuningsplan aan de werkgroep leerlingenvervoer voorgelegd.

12. De verantwoording van de middelen die zijn overgedragen aan de scholen.

De inhoudelijke informatie bij vraag 12 komt uit de vragenlijst voor scholen.

Er zijn verschillen per kamer met betrekking tot de overdrachten van middelen. In kamer EC Rotonde zijn de overdracht lager in vergelijking met de twee overige kamers. De reden daarvoor is dat scholen een veel grote aanbod van expertise ontvangen. Dit in de vorm van leerkrachten en onderwijsassistenten.

De afdrachten per school zijn gebaseerd op het leerlingaantal, al dan niet in combinatie met een vast bedrag per school. In onderstaande tabel is te zien waar scholen de middelen voor hebben ingezet. In de kolom per kamer is te zien hoeveel het gemiddelde bedrag is wat de scholen in

	EC Rotonde gemiddeld bedrag per school.	RMNL gemiddeld bedrag per school.	AWW gemiddeld bedrag per school.
Inzet IB'er	€ 196	€ 12996	€ 12334
Extra ondersteuning buiten de groep	€ 526	€ 2367	€ 8108
Extra ondersteuning binnen de groep	€ 708	€ 1019	€ 3999
Inzet t.b.v. co-teaching		€ 14	
Inzet t.b.v. scholing / coaching t.b.v. verhogen niveau basisondersteuning	€ 1077	€ 1178	€ 500
Inzet t.b.v. collegiale consultatie		€ 331	€ 200
Inzet t.b.v. kindgesprekken		€ 170	€ 87
Overig	€ 1105	€ 541	€ 275
Gemiddeld per school	€ 3611	€ 18618	€ 25504

Bedragen die in bovenstaande tabel zijn weergegeven zijn het totaal per kamer in een bepaalde categorie gedeeld door het aantal scholen dat per kamer heeft gereageerd op deze vragenlijst.

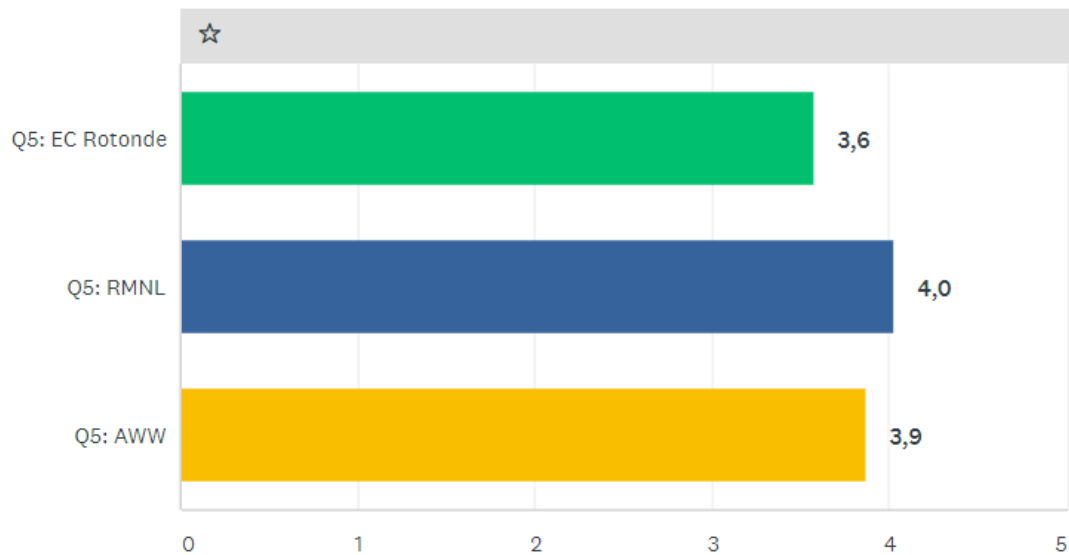
13. Overige vragen die gesteld zijn

In de vragenlijst aan scholen zijn nog vier aanvullende vragen gesteld:

Hoe tevreden bent u met SWV Driegang? Schaal 0-5 (zeer ontevreden tot zeer tevreden):

Hoe tevreden met u met Driegang in het algemeen?

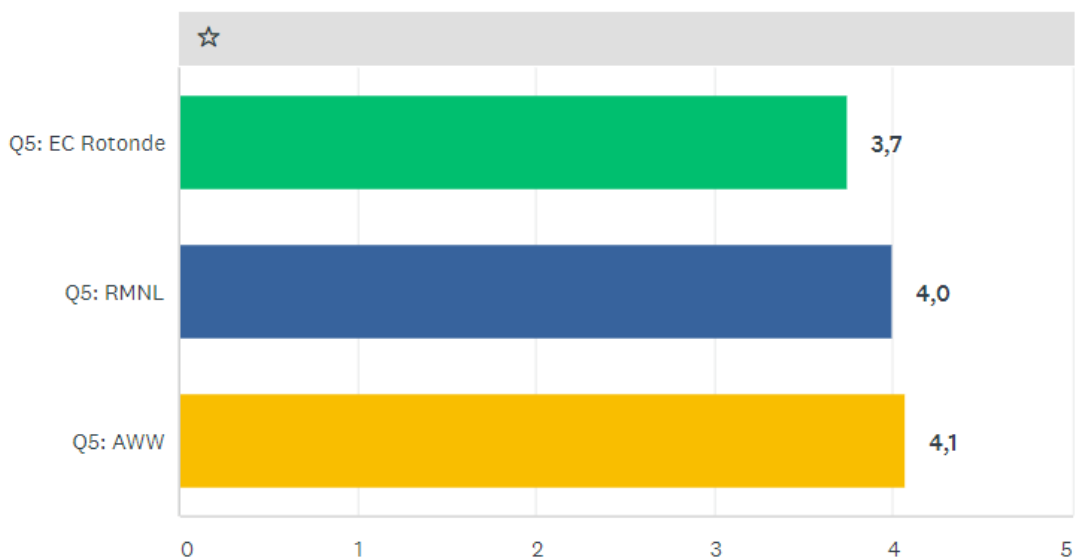
Beantwoord: 88 Overgeslagen: 0

Hoe tevreden bent u met de deskundigheid binnen SWV Driegang? Schaal 0-5 (zeer ontevreden tot zeer tevreden):

Hoe tevreden bent u met de deskundigheid binnen Driegang?

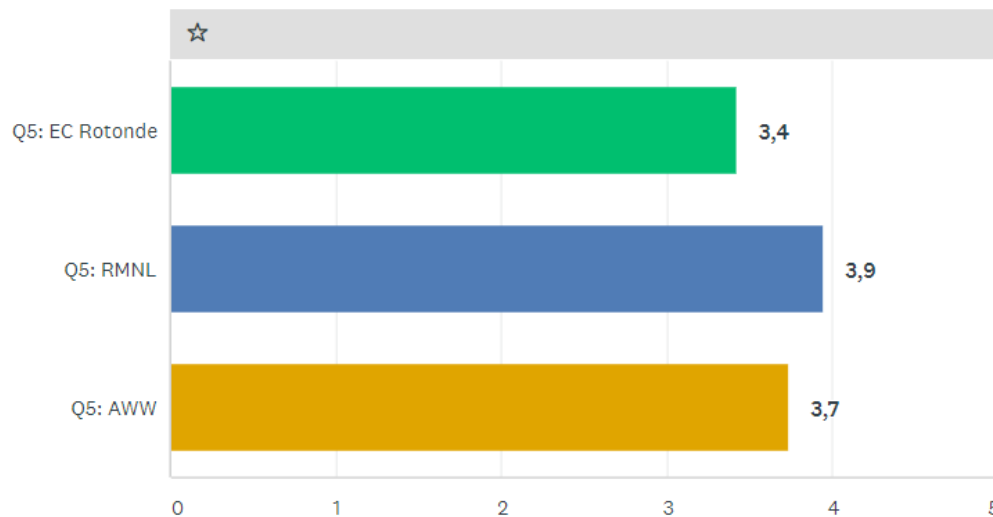
Beantwoord: 87 Overgeslagen: 1

Hoe tevreden bent u met de communicatie van SWV Driegang? Schaal 0-5 (zeer ontevreden tot zeer tevreden):

Hoe tevreden bent u over de communicatie van Driegang op bijeenkomsten en via nieuwsberichten?

Beantwoord: 88 Overgeslagen: 0

In de vragenlijst voor scholen is tevens ruimte gegeven voor feedback op de vragenlijst en SWV Driegang in het algemeen. Hiervan is door een aantal respondenten gebruik van gemaakt. Een samenvatting van deze reacties:

- Er wordt waardering uitgesproken voor diverse personen en werkwijzen binnen de drie kamers en SWV Driegang als geheel.
- Oproep om te voorkomen dat SWV Driegang bureaucratische processen vorm geeft/gaat geven.
- Tevredenheid dat er wordt geluisterd en wordt meegedacht. Dit bij zowel individuele casussen als puzzels op schoolniveau.

Bijlage 1: Welke scholen hebben de vragenlijst wel en niet ingevuld:

EC Ronde	wel gereageerd
Talentenschool de Almgaard	Almkerk
Hendrik van Brederodeschool	Ameide
Brede school De Lingewaard	Arkel
Obs De Zandheuvel	Asperen
obs de Stapsteen	Bleskensgraaf
de Peppel	Dussen
Jenaplanschool Gorkum	Gorinchem
KBS Mariëngaarde	Gorinchem
OBS J.P.Waale	Gorinchem
OBS Anne Frank	Gorinchem
IKC Merweplein/ obs De Merwedonk	Gorinchem
obs De Ammers	Groot-Ammers
OBS De Wilgenhoek	Hank
de Bolderik	Hank
OBS De Schatkist	Herwijnen
OBS De Rietput	Heukelum
OBS De Sterrenkijker	Leerdam
OBS de Hobbitstee	Leerdam
ibs El Boukhari	Leerdam
Prinses Wilhelmina School	Lexmond
obs De Tuimelaar	Nieuw Lekkerland
obs De Knotwilg	Nieuwpoort
Verschoorschool	Sleeuwijk
obs Burgemeester Sigmond	Werkendam
Basisschool Oudendijk	Woudrichem
OBS 't Ravelijn	Woudrichem
OBS De Boomgaard	Streefkerk
OBS Graaf Reinald	Gorinchem
OBS De Springplank	Meerkerk
OBS De Klim-op	Hoornaar
OBS Het Tweespan	Giessenburg/Schelluinen
De Tweemaster	Gorinchem
RKBS Floris Radewijnsz	Leerdam
Jenaplanschool De Wilgenhoek	Leerdam
OBS De Poorter	Gorinchem
SBO De Ronde	Gorinchem
OBS Den Beemd	Hoogblokland
EC Ronde	niet gereageerd
OBS Merwedeschool	Hardinxveld-Giessendam
OBS De Driemaster	Hardinxveld-Giessendam
OBS Het Mozaïek	Leerdam
RMNL	wel gereageerd
CNS d'Uylenborch	Almkerk
De Kandelaar	Ameide
CBS de Zaaier	Andel
CBS De Sprankel	Dussen
CBS De Tamboerijn	Gorinchem

CBS Samen Onderweg	Gorinchem
sbo Beatrix de Burcht	Gorinchem
CBS De Regenboog	Gorinchem
CBS Ichthus	Hardinxveld-Giessendam
School md Bijbel De Regenboog	Hardinxveld-Giessendam
Rehobothschool	Hardinxveld-Giessendam
School met de Bijbel	Herwijnen
CBS De Wegwijzer	Heukelum
CBS De Wegwijzer	Hoogblokland
CBS Samen op Weg	Hoornaar
CBS Juliana	Leerdam
CBS Klim Op	Leerdam
CBS Het Kompas	Lexmond
CBS De Rank	Meerkerk
PC BS De Morgenster	Sleeuwijk
CBS De Hoeksteen	Spijk
cbs Het Kompas	Vuren
CBS Waardhuizen	Waardhuizen
Het Baken	Werkendam
CBS Eben Haezer	Woudrichem
CNS Herédium	Zijderveld
Noachschool	Schoonrewoerd
Het Kompas	Werkendam
De Parel	Giessen-Rijswijk
Kon. Wilhelmina	Leerdam
School met de Bijbel	Hei- en Boeicop
De Hoeksteen	Giessenburg
De Open Poort	Asperen
Het Fundament	Nieuwland
De Regenboog	Nieuwendijk
RMNL	niet gereageerd
Alle scholen van RMNL hebben gereageerd	
AWW	wel gereageerd
GBS De Halm	Almkerk
School met de Bijbel Bleskensgraaf	Bleskensgraaf
De Fakkel	Goudriaan
CBS Eben-Haëzer	Groot-Ammers
CBS Rehoboth	Groot-Ammers
De Wonderwijzer	Hardinxveld-Giessendam
Eben Haëzerschool	Leerbroek
CBS 'de Bron'	Molenaarsgraaf
De Schakel	Nieuw-Lekkerland
SmdB De Wegwijzer	Nieuw-Lekkerland
School met de Bijbel	Noordeloos
Eben-Haëzerschool	Ottoland
Groen van Prinstererschool	Oud-Alblas
Eben Haëzerschool	Nieuwpoort
De Zaaier	Wijngaarden

AWW	niet gereageerd
Alle scholen van AWW hebben gereageerd	